

Linderöds kyrka

55.9377, 13.8239

Linderöds kyrka daterar sig tillbaka till 1100-talet, men det korta tornet, som inte är mycket högre än långhuset byggdes 1770.

På tornet kan man förutom årtalet 1770 också bland annat läsa bokstäverna E L T, vilket betyder Erasmus Laurentius Trägårdh, som då tornet byggdes var kyrkoherde i Äsphult och Linderöd. Bokstäverna A O - alfa och omega, första och sista bokstaven i grekiska alfabetet, syftar på Gud som begynnelse och fullbordan.

Att tornet blev så kort berodde förmodligen på att den lilla fattiga församlingen inte hade råd att bygga ett större.

Men det dröjde innan klockan fick sin plats i tornet. Först 1835 flyttades kyrkklockan till sin nuvarande plats från en fristående klockstapel. Kyrkklockan blev omgjuten 1737 i Malmö, men bör redan då ha varit gammal, kanske från 1500-talet.

Vid två möten i maj och juni 1870 beslöt kyrkostämman att den gamla medeltidskyrkan skulle

rivas och en ny kyrka uppföras på samma plats. Den gamla byggnaden var i stort behov av renovering, men det ansågs ekonomiskt motiverat att i stället bygga en ny kyrka. Så blev det inte. Rivningsbeslutet överklagades och upphävdes. I stället valde man en omfattande restaurering efter ett förslag från domkyrkoarkitekt Helgo Zettervall. Vapenhuset revs och att man tog upp en dörr på västra gaveln.

Den tympanon i sandsten från 1100-talet som finns ovanför kyrkporten var från början placerat över männens ingång åt söder. Där kan vi till höger om Kristus bland annat se de förtappade och djävulen. På vänstra sidan om Kristusfiguren ser vi de saliga, bland dem möjligen ärkeängeln Gabriel, en präst med lyfta händer och Jesusbarnet i sin krubba och de tre vise männen. Över korset, på de godas sida, har den okände stensemästaren låtit avbilda sig själv

Även kyrkogården förändrades i slutet av 1800-talet. Den blev större och planterades med träd.

I kyrkan finns senmedeltida kalkmålningar som främst visar skapelseberättelsen. Bland annat ser vi när solen och månen, träd och planeter, djur och människor skapades. Här ser vi Gud som skapar fåglarna.

Vi ser också Adam och Eva i paradiset, syndafallet, utdrivandet ur paradiset, Adam gräver och Eva spinner, Kain och Abel.

Förutom olika martyrs död finns det också några underliga motiv som är svårtolkade idag, men som förmodligen hade en klar betydelse för en medeltida betraktare. En bild visar en man som skor en katt! När målningarna togs fram i mitten av 1900-talet fann man en latinsk inskription som berättar att de utfördes 1498 av Anders Johansson, som tills då var en okänd mästare.

Dopfunten av sandsten är kanske från då kyrkan byggdes på 1100-talet.

Predikstolen från 1600-talet pryds av de fyra evangelisterna. Vid restaurering i början av 1900-talet var den i mycket dåligt skick och stora delar av predikstolen nytillverkades då.

Altaret i barockstil kan också vara från 1600-talet. Altartavlan visar Kristus på korset med Jerusalem i bakgrunden. De figurer som finns på ömse sidor föreställer på södra sidan aposteln Johannes och den på norra sidan troligen Paulus eller Petrus.

Orgeln på läktaren är av betydligt senare datum. Den är tillverkad i Köpenhamn och installerades 1954.

Kyrkans bårhus nordväst om kyrkogården ritades av länsarkitekt Manne Carlman i Kristianstad och stod klar 1946.

Invändigt finns en väggmålning av konstnären Andreas Björkman, som också finns representerad på bland annat Nationalmuseum.

Källor:

Webb: Västra Vrams pastorat.

Bok: "Kyrkor i Skåne - en kulturhistoria". Siegrun Fernlund 1980. ISBN 91-85330-26-4

Bok: "50 kyrkor i nordöstra Skåne". Regionmuseet Kristianstad. ISBN 978-91-977127-7-4